

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
професор О.М. Власенко 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Освітній рівень	<u>другий (магістерський) рівень</u>
Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>227 «Терапія та реабілітація»</u>
Спеціалізація	<u>227.1 «Фізична терапія»</u>
Освітня програма	<u>Фізична терапія</u>

Робоча програма дисципліни «Методи наукових досліджень» для студентів другого (магістерського) рівня, спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» Спеціалізація 227.1 «Фізична терапія» для студентів I курсу медико-психологічного факультету.

РОЗРОБНИКИ: д.психол.н., професор М.М. Філоненко
к.пед.н., доцент Т.С. Гладун

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної і медичної психології
Протокол від «01» червня 2023 року №20

Завідувач кафедри, професор _____ **М.М. Матяш**

Робочу програму схвалено на засіданні Циклової методичної комісії з медико-психологічних дисциплін
Протокол від «08» червня 2023 року №10

Голова циклової методичної комісії,
професор _____ **М.М. Філоненко**

Перезатверджено:

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів - 5 кредити	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я	Основна
Модулів - 1	Спеціальність: 227 «Терапія та реабілітація» Спеціалізація 227.1 «Фізична терапія»	Рік підготовки: 1
Змістових модулів - 1		Семестр: 1
Індивідуальне науково-дослідне завдання в тексті РП		Лекції: 10 годин
Загальна кількість годин - 150		Практичні заняття: 40 годин
Тижневих годин: аудиторних – 2, самостійна робота студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «магістр»	Самостійна робота: 100 годин
		Вид контролю: ПК

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Мета: Систематизація теоретичних і практичних знань з дисциплін, глибше і повніше розкрити теоретичну та практичну підготовку за фахом, допомогти молодим дослідникам оволодіти методикою наукового пошуку, розвинути навички самостійної дослідницької роботи, підвищити власну наукову активність, наукові здібності, розвинути наукове мислення, забезпечити формування на цій основі науково-дослідних умінь та навичок, застосування їх у навчальній та професійній діяльності, що є важливим елементом у підготовці майбутніх фахівців з фізичної терапії та ерготерапії.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методи наукових досліджень» є: навчити майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії обґрунтовувати актуальність обраної теми дослідження, обирати оптимальні шляхи досягнення мети і розв'язання поставлених у роботі завдань, визначати об'єкт і предмет дослідження, аналізувати науково-методичну літературу, а також літературно і технічно правильно оформляти наукові результати, визначати їх практичну значущість і наукову новизну в даній галузі дослідження.

Результати навчання:

Знати: теоретичні основи та методологію наукових досліджень; основні категорії: наука, наукові дослідження; історії становлення та розвитку науки, предмету і завдань курсу, наукових досліджень як виду творчої діяльності; системи науково-дослідницьких закладів України; академічної, галузевої науки та науки вищих навчальних закладів; наукових та науково-педагогічних кадрів; нормативно-правової бази; методології наукових досліджень; фундаментальні принципи та підходи наукових досліджень; структури наукового дослідження; етапи вибору тематики наукової роботи; категоріальний апарат наукового дослідження; етапів первинного і вторинного аналізу інформації; типології письмових, образотворчих, архівних та інших джерел, методик їх пошуку та опрацювання; положення

про зміст інтернетресурсів та специфіку їх використання; наукових бібліотек, їх документальних ресурсів; методичних прийомів викладу наукових матеріалів, їх характеристику; літературного та технічного оформлення результатів дослідження; бібліографічного опису: загальні вимоги та правила складання; щодо написання та підготовки до захисту курсової, бакалаврської роботи наукових комунікацій у сучасних масово-інформаційних процесах; щодо популяризації результатів наукових досліджень; системи фахової періодики для публікації результатів дослідження.

Вміти: володіти методами і технологіями організації науково-дослідницької діяльності; аналізувати теоретико-практичні основи наукових досліджень, структуру та зміст курсу; розкривати сутність понять: наука, наукові дослідження; підібрати комп'ютерні програми та фільми з питання історії становлення та розвитку науки, характеристики системи науково-дослідницьких закладів України; давати порівняльний аналіз організації та форм науково-дослідної роботи студентів; підібрати комп'ютерні та відео матеріали з проблеми підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів; розробляти мультимедійні презентації з питання методології наукового дослідження, основних методичних прийомів викладу наукових матеріалів, характеристики різних видів комунікації через Інтернет; давати порівняльний аналіз розмежування методології та методів наукового дослідження; підбирати комп'ютерні та практичні матеріали з тематики наукового дослідження (магістерської роботи); робити огляд науково-теоретичної літератури з обраної проблематики; самостійно готувати питання з техніки збирання і систематизації ілюстративних і зображальних матеріалів, з фіксації та використання усних свідчень та аудіовізуальних матеріалів у науковій роботі; аналізувати магістерські та дисертаційні роботи із відповідних напрямків дослідження; підібрати комп'ютерні та практичні комунікативні матеріали для наукових робіт різного рівня.

Здатні продемонструвати: розв'язання типових та складних задач і проблем у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Володіти навичками: навичку аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; навичку вибору способів вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, прийняття та аргументації власних рішень щодо їх розв'язання; доступно формулювати думку, дискутувати, обстоювати власну позицію, тощо.

Самостійно вирішувати: завдання, пов'язані з пошуком інформації з різних джерел, для вирішення професійних завдань; практичні задачі, пов'язані з професійним самовдосконаленням; завдання розробки програми з даного курсу тощо.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту, дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Загальні:

ЗК 1 Здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнтів, застосовуючи у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення;

ЗК 2 Здатність оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності;

ЗК 3 Здатність генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проектах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань, публікувати результати досліджень у наукових виданнях;

ЗК 4 Здатність до професійного міжособистісного спілкування хоча б однією з іноземних мов та державною українською мовою з пацієнтами, членами

мільтидисциплінарної команди, фахівцями охорони здоров'я;

ЗК 5 Здатність до представлення результатів професійної діяльності та наукових досліджень з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

ЗК 6 Здатність оцінювати стратегічний потенціал професійного розвитку команди, знаходити нестандартні організаційно-управлінські рішення в нетипових ситуаціях, готовність нести за них відповідальність;

ЗК 7 Здатність до подальшого навчання зі значним ступенем самостійності та саморегулювання;

ЗК 8 Здатність здійснювати освітню діяльність, визначати перспективи маркетингових дій та менеджменту у фізичній терапії, ерготерапії.

Спеціальні:

СК 1 Здатність пояснювати потребу у заходах фізичної терапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я;

СК 2 Здатність збирати анамнез, виконувати реабілітаційне обстеження, тестування, огляд та документувати їх результати;

СК 3 Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію щодо реабілітаційних програм, їх ефективність;

СК 4 Здатність шукати шляхи постійного покращення якості реабілітаційних послуг, формувати нові ідеї у фізичній терапії, ерготерапії (креативність);

СК 5 Здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність;

-СК 6 Проводити аналіз комп'ютерних і практичних матеріалів з проблеми пошуку, накопичення та обробки наукової інформації; обробки письмових, образотворчих, архівних та інших джерел;

СК 7 Розробка комп'ютерних та практичних матеріалів щодо літературного й технічного оформлення результатів наукового дослідження;

СК 8 Робити бібліографічний опис основних джерел наукового дослідження згідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи;

СК 9 Підготовка наукових доповідей та статей за темою магістерської роботи.

СК 10 Відшукувати необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати інформацію, застосовувати її для вдосконалення медичної практики.

СК 11 Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, спрямовані на отримання нових знань, створення нових технологій у сфері медичної психології.

СК 12 Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері медичної психології, та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням наукових, економічних, правових, етичних та соціальних аспектів.

Результати навчання з дисципліни:

РН 1 Вміти трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП);

РН 2 Показувати вміння спілкуватися українською мовою у професійному середовищі, термінології свого фаху, вміння дотримуватися етики ділового спілкування;

РН 3 Здатність розуміти етіологію, патогенез та саногенез при складній прогресуючій та мультисистемній патології у контексті практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії;

- PH 4 Демонструвати уміння визначати функціональний стан осіб різного віку при патологічних станах, а саме: збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, визначати особливості рухової активності пацієнта до травми чи захворювання;
- PH 5 Вміти аналізувати інформацію від лікаря, з історії хвороби та від інших фізичних терапевтів, фахівців залучених до реабілітації, вміння складати різні види документів, у тому числі іноземною мовою;
- PH 6 Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності, уміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою;
- PH 7 Демонструвати уміння виконувати обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи тести, обладнання та інструменти;
- PH 8 Демонструвати уміння розробляти технологію втручання, обирати та узгоджувати відповідні методи, засоби та форми фізичної терапії для досягнення встановлених цілей;
- PH 9 Демонструвати уміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до наявних ресурсів і оточення, уміння мобілізувати нові ресурси та адаптовувати практичну діяльність до змінних умов;
- PH 10 Застосовувати методи й інструменти оцінки/діагностики для вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, трактувати отриману інформацію, демонструючи доказове прийняття рішень;
- PH 11 Демонструвати уміння здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програм фізичної реабілітації;
- PH 12 Демонструвати уміння ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані;
- PH 13 Демонструвати поглиблення базових знань з допомогою самоосвіти та уміння проводити самостійну практичну діяльність;
- PH 14 Демонструвати уміння представляти і оцінювати власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами.
- PH 15 Демонструвати уміння здійснювати науково дослідну діяльність, розуміння методів дослідження та уміння доповідати у науковому форматі.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та методологія наукових досліджень.

Тема 1. Наука як система знань. Наука. Наукові дослідження. Історія становлення та розвитку науки. Предмет і завдання курсу. Наукові дослідження як вид творчої діяльності. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Основи наукознавства. Предмет, завдання і структура наукознавства. Критерії науковості знань. Класифікація наук. Система науково-дослідницьких закладів України. Академічна, галузева наука та наука вищих навчальних закладів. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів. Аспірантура. Докторантура. Здобувачі наукового ступеня. Наукова школа як головна неформальна структура науки.

Тема 2. Науково-дослідницька діяльність студентів. Професійна спрямованість наукової роботи студентів спеціальності «Фізична терапія. Ерготерапія». Загальна характеристика студентського соціально-педагогічного дослідження. Основні поняття науки: наукова ідея, гіпотеза, наукова теорія, поняття, термін. Структура наукових досліджень. Результати наукових досліджень Організація і форми науково-дослідної роботи

студентів; навчальнонаукові семінари, НДР під час проходження виробничої практики, участь у наукових гуртках, конференціях студентського наукового товариства, олімпіадах.

Тема 3. Методологія та методи наукового дослідження. Загальні проблеми методології наукового дослідження. Розмежування методології та методів дослідження. Фундаментальні (філософські), загальнонаукові, конкретнонаукові методологічні принципи. Історичний підхід (історикогенетичний, порівняльно-історичний, історико-типологічний методи). Термінологічний підхід (методи термінологічного аналізу і операціоналізації понять). Системний підхід (структурнофункціональний, системно-діяльнісний, системно-генетичний аналізи).

Тема 4. Різновиди наукового стилю мовлення. Писемні види наукової творчості. План. Рубрикація тексту. Виписки. Цитати. Тези і конспект. Анотація, реферат, стаття. Усні різновиди наукового стилю мовлення. Доповідь і виступ з доповіддю. Лекція і наукова дискусія. Підготовка до виступу і виголошення промови. Писемні види наукової творчості. Загальна схема наукового дослідження. Вибір теми наукової роботи. Актуальність. Формулювання мети і завдання. Визначення об'єкта і предмета дослідження. Методи дослідження. Вивчення науково-теоретичної літератури. Хронологічне і проблемно-тематичне обмеження рамок дослідження. Визначення кола проблем, що підлягають розв'язанню, їх систематизація. Завершення наукових студій, формулювання висновків, вибір жанрової форми та складання плану-проспекту наукової праці.

Тема 5. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації. Первинна і вторинна інформація. Методи доказу достовірності: аналітичні, експериментальні, підтвердження практикою. Типологія письмових, образотворчих, архівних та інших джерел, методика їх пошуку та опрацювання. Інтернет-ресурси, специфіка їх використання. Наукові бібліотеки, їх організація і документальні ресурси. Бібліографічні видання. Архівні джерела дослідження. Бази даних сучасних інформаційних мереж. Проблематика досліджень соціальних комунікацій. Принципи роботи з науковою літературою. Форми запису опрацьованого матеріалу (анотація, план, тези, конспект, цитування). Записи в зошитах, на окремих аркушах і на картках: особливості й переваги. Систематизація наукової літератури. Ведення дос'є, організація картотек. Вирізки з періодики та ксерокопії, техніка їх зберігання і використання. Ведення робочого щоденника наукового дослідження. Фіксування робочих гіпотез, уточнення предмету дослідження, напрямків збирання матеріалів із урахуванням наявної інформації. Деталізація попереднього плану дослідження.

Тема 6. Наукова комунікація. Робота над публікаціями, рефератами і доповідями. Місце наукових комунікацій у сучасних масово-інформаційних процесах. Популяризація результатів наукових досліджень. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження. Спеціалізована комунікація через Інтернет. Наукові семінари, конференції, конгреси: форми участі й обміну результатами наукових досліджень. Зв'язки науковців із громадськістю. Функції та різновиди наукових публікацій. Підготовка тез доповіді: рекомендований обсяг, структура. Форми усного оприлюднення наукових результатів: доповідь і повідомлення. Структура тексту доповіді. Методика написання доповіді. Повідомлення. Вимоги до усного виступу. Реферат як наукова робота. Різновиди рефератів.

Тема 7. Методичні вимоги щодо виконання й оформлення кваліфікаційної роботи. Порядок захисту кваліфікаційної роботи. Специфіка кваліфікаційної роботи. Методичні прийоми викладу наукових матеріалів: послідовний, цілісний, вибіркоковий. Визначення загального обсягу роботи. Логічна послідовність викладу матеріалу. Літературне й технічне оформлення результатів дослідження. Мова і стиль наукової праці. Загальні вимоги до технічного оформлення. Бібліографічний опис: загальні вимоги та правила складання. Посилання. Додатки. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи. Керівництво кваліфікаційною роботою, її рецензування.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модуля і тем	Кількість годин			
	усього	л	п	сам.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та методологія наукових досліджень.				
Тема 1. Наука як система знань.	16	2	4	10
Тема 2. Науково-дослідницька діяльність студентів.	16	-	6	10
Тема 3. Методологія та методи наукового дослідження	18	2	6	10
Тема 4. Різновиди наукового стилю мовлення.	16	-	6	10
Тема 5. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації.	18	2	6	10
Тема 6. Наукова комунікація.	18	2	6	10
Тема 7. Робота над публікаціями, рефератами і доповідями.	14	-	4	10
Тема 8. Методичні вимоги щодо виконання й оформлення кваліфікаційної роботи.	16	-	6	10
Тема 9. Порядок захисту кваліфікаційної роботи.	14	-	4	10
ПК	12	-	2	10
ВСЬОГО ГОДИН:	150	10	40	100

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п.п.	Тема	К-ть годин
1.	Наука як система знань	2
2.	Науково-дослідницька діяльність студентів	2
3.	Методологія наукового дослідження	2
4.	Методи наукового дослідження	2
5.	Методичні прийоми викладу матеріалів наукових досліджень	2
ВСЬОГО ГОДИН:		10

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень» семінарські заняття не заплановані.

7. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п.п.	Тема	К-ть годин
--------	------	------------

1	Наукові дослідження. Предмет і завдання курсу. Наукові дослідження як вид творчої діяльності.	4
2	Науково-дослідницька діяльність студентів майбутніх фахівців фізичної терапії та ерготерапії. Структура наукових досліджень.	6
3	Експериментально-теоретичні методи наукових досліджень: педагогічний експеримент, моделювання та прогнозування як методи дослідження.	6
4	Загальна характеристика планування експериментального дослідження. Схеми наукового дослідження. Вибір теми наукової роботи. Актуальність. Формулювання мети і завдання. Визначення об'єкта і предмета дослідження.	6
5	Емпіричні методи наукових досліджень. Первинна і вторинна інформація. Методи доказу достовірності. Типологія джерел, методика їх пошуку та опрацювання. Інтернет-ресурси, специфіка їх використання. Принципи роботи з науковою літературою.	6
6	Наукова комунікація. Робота над публікаціями, рефератами і доповідями. Місце наукових комунікацій у сучасних масово-інформаційних процесах.	6
7	Підготовка, оформлення і захист кваліфікаційних робіт. Методичні прийоми викладу наукових матеріалів: Керівництво кваліфікаційною роботою, її рецензування. Особливості кваліфікаційного дослідження.	6
Всього годин:		40

8. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень» лабораторні заняття не заплановані.

9. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п.п.	Тема	К-ть Годин
1	Наука як система знань. Історія становлення та розвитку науки. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Основи наукознавства. Система науково-дослідницьких закладів України. Академічна, галузева наука та наука вищих навчальних закладів. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів.	10
2	Науково-дослідницька діяльність студентів. Основні поняття науки: наукова ідея, гіпотеза, наукова теорія, поняття, термін. Організація і форми науково-дослідної роботи студентів; навчальнонаукові семінари, НДР під час проходження виробничої практики, участь у наукових гуртках, конференціях студентського наукового товариства, олімпіадах.	10

3	Методологія та методи наукового дослідження. Історичний підхід. Термінологічний підхід. Системний підхід.	10
4	Різновиди наукового стилю мовлення Писемні види наукової творчості. Усні різновиди наукового стилю мовлення. Доповідь і виступ з доповіддю. Лекція і наукова дискусія. Підготовка до виступу і виголошення промови.	10
5	Пошук, накопичення та обробка наукової інформації. Первинна і вторинна інформація. Форми запису опрацьованого матеріалу. Систематизація наукової літератури. Ведення робочого щоденника наукового дослідження.	10
6	Наукова комунікація. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження. Спеціалізована комунікація через Інтернет.	10
7	Наукові семінари, конференції, конгреси: форми участі й обміну результатами наукових досліджень. Зв'язки науковців із громадськістю. Підготовка тез доповіді.	10
8	Підготовка, оформлення і захист кваліфікаційних робіт.	10
9	Специфіка кваліфікаційної роботи.	10
10	Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи.	10
Всього годин:		100

10. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально -дослідне завдання (далі - ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально -пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ - підготовка повідомлення або написання повідомлення-відповіді (на основі опрацювання першоджерел) на одне із запропонованих питань:

1. Загальна характеристика форм студентської наукової роботи.
2. Характеристика наукового стилю викладу матеріалу.
3. Форми роботи з науковою літературою.

4. Конспектування: види, вимоги до конспектування.
5. Реферат як форма роботи з науковою літературою.
6. Реферативна література.
7. Анотація як форма роботи з науковою літературою.
8. Анотована література.
9. Рецензія. Відгук.
10. Основні ланки наукового дослідження (загальна характеристика).
11. Бібліографічні вимоги до наукового дослідження.
12. Загальна характеристика методів психолого-педагогічних наукових досліджень.
13. Соціологічні методи: завдання, різновиди, переваги, недоліки, сфера застосування, специфіка використання.
14. Методи опитування: загальна характеристика.
15. Анкетування: сутність методу, вимоги до анкетування та анкетера, види анкетування, сфери використання.
16. Технологія розгортання запитання (за Геллапом).
17. Інтерв'ювання як соціологічний метод.
18. Метод вивчення документації.
19. Метод вивчення і узагальнення досвіду.
20. Загальна характеристика емпірико-теоретичних методів дослідження.
21. Тестування як метод психолого-педагогічного дослідження: сутність, завдання, різновиди, вимоги до використання, сфера застосування.
22. Підготовча робота до тестування.
23. Метод експерименту: загальна характеристика.
24. Структура експерименту та особливості діяльності науковця на кожному етапі.
25. Методи експертної оцінки: особливості, завдання, різновиди, сфери використання.
26. Способи обробки одержаної інформації.
27. Наукове дослідження: загальна характеристика, завдання, структура, види.
28. План наукового дослідження.
29. Історія становлення та розвитку науки в Україні.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

- усне обговорення питань теми із залученням більшої частини студентів групи;
- розв'язування ситуаційних завдань;
- робота в групах;
- аналіз кейсів;
- круглі столи, дебати з соціально важливих проблем;
- дискусії з проблемних ситуацій;
- реферативні виступи;
- тестування в письмовій формі;
- виконання письмових завдань тощо.

12. МЕТОДИ ФОРМИ КОНТРОЛЮ, РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студентів є: систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання творчих завдань та розв'язання задач; виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль знань, умінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів: тестові завдання; розрахункові завдання; обговорення проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій (поданих у вигляді усного, текстового та графічного матеріалу); ділові ігри (кейс-методи); презентації результатів роботи; інші.

Оцінювання знань із дисципліни проводять за відповідною шкалою:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
170-200	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	Задовільно	D	Задовільно (непогане, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	Незадовільно	Fx	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Форма кінцевого контролю – **ПК** передбачає визначення рівня сформованих знань і навичок. Його проводять по завершенню вивчення дисципліни. Він включає контроль теоретичної та практичної підготовки. До кінцевого контролю з дисципліни допускаються студенти при умові **відвідування не менше 75% навчальних аудиторних занять** (лекцій, практичних занять) із всією накопиченою сумою балів впродовж вивчення дисципліни(курсу) «Методи наукових досліджень». У випадку, якщо студент відвідав **менше, ніж 75%** (пропусків у студента **більше 25%**) навчальних аудиторних занять, то він вважається таким, який не виконав навчальну програму й навчальний план з дисципліни, а отож має право повторно вивчати дисципліну (*Додаток 2 положення 782 наказу від 30.09.2019р.*).

Форма проведення підсумкового контролю (**ПК**) визначається навчальною робочою програмою з дисципліни. При встановленні оцінки за дисципліну враховують накопичену студентом кількість балів за поточне навчання (**максимальна кількість балів 80**) та результат складання **ПК** у балах (**максимальна кількість балів 120**). Допуском до складання ПК є 75% відвідування навчальних аудиторних занять, в тому числі і лекцій. Допуск у **бальному** вираженні не встановлюється.

Студент складає ПК з тією кількістю балів, яку він накопичив впродовж **поточного навчання**. Форма проведення підсумкового контролю та вид завдань визначаються навчальною (робочою) програмою з дисципліни та регламентом кафедри. Зарахування кредиту за вивчену дисципліну здійснюється при умові накопичення загальної кількості отриманих студентом балів, що має бути не меншою за мінімальну, яка визначена робочою навчальною програмою з дисципліни і відповідає мінімальному значенню **оцінки Е**, а отже, **складає 111 балів**. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент з дисципліни за поточну навчальну діяльність і ПМК – 200 балів за шкалою ECTS.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів	Кількість оцінюваних практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів з дисципліни
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 150/5 кред	1	20	3	2	1	0	20	111

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальне завдання студента. Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент при його вивченні та складанні підсумкового контролю становить 111 балів. Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

ЗАГАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Види роботи	Сума балів
Поточна успішність (тем практичних занять – 20; 1 тема – 3 бали)	60
Самостійна (індивідуальна) робота –	20
Разом поточна робота студента	80
Підсумковий контроль (ПК)	120

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, ілюстративні матеріали. Мультимедійний лекційний матеріал, опорні конспекти практичних занять, документальні фільми, рекомендована література.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПОТОЧНОГО І ПРОМІЖНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ:

1. Наукові дослідження як вид творчої діяльності.
2. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження.
3. Основи наукознавства.
4. Предмет, завдання і структура наукознавства.
5. Критерії науковості знань.
6. Основні поняття науки: наукова ідея, гіпотеза, наукова теорія, поняття, термін.
7. Класифікація наук.
8. Результати наукових досліджень.
9. Система науково-дослідницьких закладів України.
10. Академічна, галузева наука та наука вищих навчальних закладів. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів.
11. Нормативно-правова база.
12. Здобувачі наукового ступеня.
13. Організація і форми науково-дослідної роботи студентів; навчально-наукові семінари, участь у наукових гуртках, конференціях студентського наукового товариства, конкурсах на кращу студентську роботу.
14. Загальна схема наукового дослідження.
15. Вибір теми наукової роботи. Актуальність. Формулювання мети і завдання. Визначення об'єкта і предмета дослідження.
16. Методи дослідження. Галузі застосування результатів.
17. Вивчення науково-теоретичної літератури. Хронологічне і проблемно-тематичне обмеження рамок дослідження. Визначення кола проблем, що підлягають розв'язанню, їх систематизація.
18. Завершення наукових студій, формулювання висновків, вибір жанрової форми та складання плану-проспекту наукової праці.
19. Загальні проблеми методології наукового дослідження.
20. Розмежування методології та методів дослідження.
21. Фундаментальні (філософські), загальнонаукові, конкретнонаукові методологічні принципи.
22. Методи доказу достовірності: аналітичні, експериментальні, підтвердження практикою.
23. Інтернет-ресурси, специфіка їх використання.
24. Наукові бібліотеки, їх організація і документальні ресурси. Бібліографічні видання. Архівні джерела дослідження. Бази даних сучасних інформаційних мереж.
25. Принципи роботи з науковою літературою.
26. Форми запису опрацьованого матеріалу (анотація, план, тези, конспект, цитування).
27. Записи в зошитах, на окремих аркушах і на картках: особливості й переваги.
28. Систематизація наукової літератури.

29. Ведення досьє, організація картотек.
30. Вирізки з періодики та ксерокопії, техніка їх зберігання і використання. Ведення робочого щоденника наукового дослідження.
31. Фіксування робочих гіпотез, уточнення предмету дослідження, напрямків збирання матеріалів із урахуванням наявної інформації. Деталізація попереднього плану дослідження.
32. Специфіка курсової роботи.
33. Літературне й технічне оформлення результатів дослідження.
34. Мова і стиль наукової праці.
35. Загальні вимоги до технічного оформлення.
36. Бібліографічний опис: загальні вимоги та правила складання. Посилання. Додатки.
37. Підготовка до захисту та захист курсової роботи.
38. Популяризація результатів наукових досліджень.
39. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження.
40. Наукові семінари, конференції, конгреси: форми участі й обміну результатами наукових досліджень. Зв'язки науковців із громадськістю
41. Функції та різновиди наукових публікацій.
42. Підготовка тез доповіді: рекомендований обсяг, структура.
43. Форми усного оприлюднення наукових результатів: доповідь і повідомлення.
44. Повідомлення. Вимоги до усного виступу.
45. Реферат як наукова робота. Різновиди рефератів

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Основи наукових досліджень : підручник (для спец. "Екологія") / Ю. В. Носачова, О. І. Іваненко, Я. В. Радовенчик. — К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. — 132 с.
2. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. – 385 с.
3. Методологія наукових досліджень: підручник / О. Г. Данильян., О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування): навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.
5. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

Додаткова:

1. Антонюк В. С. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. / Л. Г. Полонський, В. І. Аверченков, Ю. А. Малахов. – К.: НТУУ „КПІ”, 2015. – 274 с
2. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. /С. Е. Важинський, Т.І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
3. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
4. Кузьменко С.Г. Курсова (дипломна) – це дуже просто!: науково-практичний посібник / С.Г. Кузьменко ; Донецький юридичний інститут МВС України при Донецькому державному університеті. – Донецьк: Норд-Прес, 2004. – 126 с.
5. Кушнарєнко Н.М. Наукова обробка документів: підручник / Н.М. Кушнарєнко, В.К. Удалова. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 334 с.

6. Максименко С.Д., Філоненко М.М. Педагогіка вищої медичної освіти. Підручник. — Київ: Центр учбової літератури, 2014. — 321 с.
7. Методичні рекомендації «Науково-дослідницька діяльність студентів» для слухачів ФПК викладачів I-IV р. а. ВМНЗ України – К., 2013. 64 с.
8. Пилипчук М.І. Основи наукових досліджень : підручник / М.І. Пилипчук, .С. Григор`єв, В.В. Шостак. – К.: Знання, 2007. – 270 с.
9. П`ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі / І. С. П`ятницька-Позднякова. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 116 с.
10. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень / Г.С. Цехмістрова . – К.: Слово, 2003. - 240 с.
11. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 310 с.
12. Філінюк А.Г. Наукова робота студента: метод. рек. для студ. і магістрантів усіх спец. і форм навчання. – Кам`янець-Подільський: Кам`янець-Подільський державний університет, 2007. – 74 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Сайт : <http://pidruchniki.com/>
2. Національна бібліотека України <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Національна Парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua/>
4. Он лайн бібліотека: twirpx.com